

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi J.G.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt II NSNc 101/23, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 25 lutego 2026 r.,

1. stwierdza, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt II NSNc 101/23 nastąpiła przewlekłość postępowania;

2. przyznaje J.G. od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego sumę pieniężną w wysokości 2 000 (dwa tysiące) złotych za okres od 29 kwietnia 2022 r. do 25 lutego 2026 r.;

3. w pozostałym zakresie skargę oddala;

4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz J.G. kwotę 200 (dwieście) złotych uiszczoną tytułem opłaty od skargi;

5. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz J.G. kwotę 257 (dwieście pięćdziesiąt siedem) złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia do dnia zapłaty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.

Z.G.

Marek Dobrowolski Krzysztof Wiak Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Pismem z 18 listopada 2025 r. pełnomocnik J.G. (dalej: „skarżący”) wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt II NSNc 101/23.

Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie, że we wskazanym postępowaniu nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. wydanie Sądowi w sprawie o sygn. akt I NB 6/22 obowiązku podjęcia w terminie zakreślonym przez Sąd odpowiednich czynności, tj. podjęcia zawieszonego postępowania w przedmiocie wniosku strony pozwanej o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.D. w sprawie II NSNc 101/23, postanowieniem Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z dnia 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt I NB 6/22, nakazując jednocześnie temu Sądowi rozstrzygnięcie wniosku, o którym mowa powyżej, celem wyeliminowania zbędnej zwłoki i przystąpienia do merytorycznego rozpoznania skargi nadzwyczajnej wywiedzionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich;
3. przyznanie skarżącemu od Skarbu Państwa – Sądowi Najwyższemu sumy pieniężnej w wysokości 20 000,00 zł;
4. zasądzenie od Skarbu Państwa – Sądowi Najwyższemu na rzecz skarżącego zwrotu kosztów postępowania wywołanego niniejszą skargą, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2024 r. wydanym w przedmiocie wniosku Ż. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.D. w sprawie II NSNc 101/23, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam* zawiesił postępowanie w sprawie z uwagi na konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe

określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21) w terminie tam zakreślonym. Postanowienie zostało zaskarżone przez skarżącego zażaleniem, które zostało odrzucone postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2024 r., sygn. akt I NZ 18/24.

Zdaniem skarżącego, uzasadnione jest domaganie się na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, wydania sądowi rozpoznającemu sprawę o sygn. akt I NB 6/22 zobowiązania do podjęcia odpowiednich czynności, tj. podjęcia zawieszonego postępowania w przedmiocie wniosku strony pozwanej o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.D. w sprawie II NSNc 101/23, postanowieniem Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z dnia 25 kwietnia 2024 r., sygn. akt I NB 6/22, nakazując jednocześnie temu Sądowi rozstrzygnięcie wniosku, o którym mowa powyżej, celem wyeliminowania zbędnej zwłoki i przystąpienia do merytorycznego rozpoznania skargi nadzwyczajnej Rzecznika Praw Obywatelskich, ażeby uchronić powoda przed niepowetowanymi stratami materialnymi.

Zdaniem skarżącego, wbrew ocenie Sądu zawieszającego postępowanie w sprawie, konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21) w terminie tam zakreślonym nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, która trwa już około 10 lat i prowadzi wyłącznie do niepotrzebnego przesunięcia czasu merytorycznego rozstrzygnięcia, albowiem zawieszenie postępowania incydentalnego uniemożliwia rozpoznania skargi nadzwyczajnej wywiezionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie II NSNc 101/23.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą dopuszczalne jest wniesie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniach toczących się przed Sądem Najwyższym, zainicjowanych wniesieniem skargi nadzwyczajnej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2023 r., I NSP 343/22).

Ustawa o skardze na przewlekłość postępowania nie określa terminów, po upływie których następuje przewlekłość objętych jej zakresem postępowań. W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że upływ odpowiednio długiego, a przez to nieakceptowalnego okresu, w którym sąd nie podejmuje czynności, może wskazywać na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Przykładowo, stan taki może zachodzić w przypadku bezczynności sądu drugiej instancji w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, przekraczającej 12 miesięcy (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 stycznia 2019 r., I NSP 4/18; 10 czerwca 2020 r., I NSP 67/20; 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18). Jest to na tyle długi okres, że może również świadczyć o przewlekłości postępowania w przypadku niewyznaczenia przez Sąd Najwyższy posiedzenia w sprawie zainicjowanej skargą nadzwyczajną. Trzeba jednak zaznaczyć, że dla oceny wystąpienia przewlekłości postępowania znaczenie ma nie

tylko sam sztywny upływ czasu, ale wszystkie okoliczności wpływające na przebieg danego postępowania, w tym również podejmowane w jego trakcie przez sąd czynności oraz zachowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Analiza akt niniejszej sprawy pozwala stwierdzić, że skarga nadzwyczajna Rzecznika Praw Obywatelskich od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 14 grudnia 2017 r. (I ACa 745/17) wpłynęła do Sądu Najwyższego 4 lipca 2022 r. i 6 lipca 2022 r. została wpisana do repertorium pod sygnaturą akt I NSNc 258/22. Dnia 20 września 2022 r. przydzielony został sędzia sprawozdawca SSN T.D. Następnie 18 października 2022 r. ustalono skład orzekający w sprawie (SSN T.D., SSN P.K. oraz ławnik Sądu Najwyższego) i 20 października 2022 r. poinformowano o nim strony postępowania. Pismami z 1 listopada 2022 r. pełnomocnik pozwanej spółki złożył wnioski o zbadanie przez Sąd Najwyższy wymogów niezawisłości i bezstronności obu sędziów orzekających w sprawie. Dnia 15 listopada 2022 r. przeprowadzono losowanie członków składów orzekających w sprawach zainicjowanych tymi wnioskami (kolejno I NB 5/22 – dotyczącej SSN P.K. oraz I NB 6/22 – dotyczącej SSN T.D.). W sprawie o sygn. akt I NB 6/22, zarządzeniem z 1 grudnia 2022 r. sędzia sprawozdawca zwrócił się do Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa o przedstawienie Sądowi Najwyższemu całokształtu dokumentacji poprzedzającej i stanowiącej podstawę wydania uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z 28 sierpnia 2018 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na dwadzieścia stanowisk sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. [...] (w szczególności karty zgłoszenia, załączników do niej, protokołów, nagrań, zarządzeń, pism, akt osobowych, akt konkursowych, itd.), które uznał za niezbędne do rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN T.D. Wymagana dokumentacja została przesłana do Sądu Najwyższego 23 grudnia 2022 r. Niezależnie od tego, zarządzeniem z 21 grudnia 2022 r. sędzia sprawozdawca w

sprawie zainicjowanej skargą nadzwyczajną, wyznaczył termin posiedzenia niejawnego w sprawie na dzień 26 kwietnia 2023 r. (w zarządzeniu błędnie wskazano datę 26 kwietnia 2022 r.). Następnego dnia w sprawie wyznaczony został ławnik Sądu Najwyższego. Zarządzeniem p.o. Przewodniczącego Wydziału I Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego z 3 stycznia 2023 r. dokonano zakreślenia sprawy i jej rejestrację w repertorium II NSNc z kolejnością wpływu do Sądu Najwyższego. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt II NSNc 101/23. Zarządzeniem z 2 marca 2023 r. dokonano zmiany ławnika, z uwagi na rezygnację uprzednio wskazanej osoby. Przewodniczący składu zarządzeniem z 14 marca 2023 r. odwołał termin narady i posiedzenia niejawnego w sprawie. Postanowieniem z 29 lutego 2024 r. (I NB 5/22) Sąd Najwyższy odrzucił wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN P.K. w sprawie I NSNc 258/22. Natomiast w sprawie o sygn. akt I NB 6/22 sędzia sprawozdawca, po kilkunastu miesiącach niepodjęcia w sprawie żadnych czynności, złożył wniosek o wyłączenie go od jej rozpoznania. Postanowieniem Sądu Najwyższego z 8 lutego 2024 r. wniosek ten został oddalony. Następnie Sąd Najwyższy postanowieniem z 25 kwietnia 2024 r. (I NB 6/22) na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam* zawiesił postępowanie w sprawie z uwagi na konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21) w terminie tam zakreślonym. Skarżący wniósł zażalenie na wskazane postanowienie, które postanowieniem z 17 lipca 2024 r. (I NZ 18/24) zostało odrzucone. Skarżący pismem z 25 września 2024 r. wniósł skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Najwyższym pod sygn. I NB 6/22. Skarga ta została odrzucona postanowieniem Sądu Najwyższego z 8 października 2024 r. (I NSP 357/24). Zarządzeniem Prezesa Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych z 17 grudnia 2024 r. przedłożono akta sprawy sędziemu sprawozdawcy celem pilnego podjęcia odpowiednich decyzji procesowych zmierzających do sprawnego zakończenia postępowania,

ewentualnie odnotowania w aktach istnienia przeszkody w rozpoznaniu sprawy. Do dnia wniesienia skargi na przewlekłość postępowania, postępowanie w sprawie I NB 6/22 nie zostało podjęte.

Analiza dotychczasowego przebiegu postępowania prowadzi do wniosku, że po wpłynięciu skargi nadzwyczajnej do Sądu Najwyższego 4 lipca 2022 r., początkowe czynności były podejmowane w sposób prawidłowy i w rozsądnym czasie. Już 6 lipca 2022 r. skarga nadzwyczajna została wpisana do repertorium pod sygnaturą akt I NSNc 258/22. Dnia 20 września 2022 r. został wyznaczony sędzia sprawozdawca, a następnie 18 października 2022 r. – skład orzekający w sprawie i 20 października 2022 r. poinformowano o nim strony postępowania. Jednakże 1 listopada 2022 r. pełnomocnik pozwanej spółki złożył wnioski o zbadanie przez Sąd Najwyższy wymogów niezawisłości i bezstronności obu sędziów orzekających w sprawie. Wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN P.K. (I NB 5/22) został odrzucony przez Sąd Najwyższy postanowieniem z 29 lutego 2024 r. Natomiast w sprawie o sygn. akt I NB 6/22 sędzia sprawozdawca, po kilkunastu miesiącach niepodjęcia w sprawie żadnych czynności (od grudnia 2022 r. do stycznia 2024 r.), złożył wniosek o wyłączenie go od jej rozpoznania, który postanowieniem Sądu Najwyższego z 8 lutego 2024 r. został oddalony. Następnie Sąd Najwyższy postanowieniem z 25 kwietnia 2024 r. na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam* zawiesił postępowanie w sprawie I NB 6/22, z uwagi na konieczność przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z 23 listopada 2023 r. *Wałęsa przeciwko Polsce* (skarga nr 50849/21) w terminie tam zakreślonym.

W świetle powyższych okoliczności, należy stwierdzić, że dla oceny wystąpienia przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt II NSNc 101/23 (poprzednia sygnatura: I NSNc 258/22) kluczowe znaczenie ma niepodjęcie przez Sąd Najwyższy przez ponad rok żadnych czynności, a następnie zawieszenie postępowania w sprawie I NB 6/22. Zgodnie z art. 29 § 12 ustawy z dnia 7 grudnia 2018 r. o Sądzie Najwyższym, do czasu rozpoznania wniosku sędziego, którego wniosek dotyczy, nie może bowiem podejmować dalszych czynności, chyba że

dotyczy to czynności niecierpiącej zwłoki. Zawieszenie postępowania we wskazanej sprawie wstrzymało więc możliwość rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN T.D., a tym samym uniemożliwiło mu rozpoznanie sprawy o sygn. akt II NSNc 101/23 – jako sędziemu sprawozdawcy.

W związku z powyższym wymaga rozstrzygnięcia zasadnicza kwestia – czy długotrwała beczynność sądu w postępowaniu incydentalnym, a następnie zawieszenie tego postępowania, mające niewątpliwy wpływ na bieg postępowania głównego, może być uznane za naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez uzasadnionej zwłoki. W judykaturze, co do zasady, przyjmuje się, że w postępowaniach mających charakter incydentalny względem postępowania głównego ustawa o skardze na przewlekłość postępowania nie przewiduje możliwości wniesienia skargi na przewlekłość postępowania i taka skarga jest niedopuszczalna (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2025 r., I NSP 500/24). Stanowisko to dotyczy jednak wyłącznie sytuacji, w której skarga na przewlekłość została wniesiona wprost w postępowaniu incydentalnym. Natomiast w przypadku wniesienia skargi na przewlekłość postępowania głównego, sąd oceniając, czy w tym postępowaniu zostały dochowane standardy ochrony prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, zasadniczo jest uprawniony do kontrolowania terminowości także postępowań incydentalnych, łączących się ze sprawą główną. Co więcej, dotyczy to również postępowania w przedmiocie zawieszenia (postanowienia Sądu Najwyższego z: 3 grudnia 2025 r., I NSP 340/25; 9 grudnia 2025 r., I NSP 425/25). W ramach kompleksowej kontroli zachowania standardu ochrony prawa do rozpoznania danej skargi nadzwyczajnej bez nieuzasadnionej zwłoki Sąd Najwyższy ma podstawy rozważyć, czy postępowanie incydentalne w przedmiocie wniosku o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego, wyznaczonego do rozpoznania sprawy II NSNc 101/23, standardów niezawisłości i bezstronności, zostało zawieszone zasadnie. Innymi słowy, skutkiem wniesionej skargi na przewlekłość powinna być całościowa ocena poszczególnych czynności podejmowanych przez Sąd Najwyższy w sprawie objętej skargą, celem ustalenia, czy nie nastąpiło zarzucane przez skarżącego naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, będące wynikiem nie tylko

zaniechań sądu, lecz także działań innych, niż konieczne dla wyjaśnienia sprawy. Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić nie tylko terminowość, ale także prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. W judykaturze zwraca się ponadto uwagę, iż przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15 i z 4 grudnia 2025 r., I NSP 248/25). Konieczna jest zatem każdorazowa indywidualna ocena danego postępowania i podejmowanych w jego ramach czynności.

Ocena terminowości podejmowanych czynności w sprawie o sygn. akt I NB 6/22 prowadzi do wniosku, że dopuszczono się nieuzasadnionej zwłoki w jej rozpoznaniu, co bezpośrednio skutkowało przewlekłością postępowania głównego. Pomimo wniosków skarżącego o nadanie tej sprawie biegu, przez kilkanaście miesięcy od momentu wpływu dokumentów z Krajowej Rady Sądownictwa (23 grudnia 2022 r.) nie podjęto bowiem żadnych czynności zmierzających do rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN T.D. Już sama ta okoliczność prowadzić powinna do uznania, że postępowanie było nadmiernie rozciągnięte w czasie i niezasadnie przedłużające się.

Ponadto, oceniając – zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania – prawidłowość rozstrzygnięcia o zawieszeniu postępowania o sygn. akt I NB 6/22, należy wskazać, że podana w postanowieniu Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r. podstawa prawna jest pozorna. Czyni to wskazane orzeczenie co do swej istoty wadliwym. Norma z art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. znajduje bowiem zastosowanie, „jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji organu administracji publicznej”. Nie wiadomo zatem do czego użyte w postanowieniu słowa „*per analogiam*” miałyby się odnosić, zważywszy, że dalsza jego treść zdaje się sugerować, iż tą przyczyną miałyby być zmiany legislacyjne. Należy jednak zauważyć, że władza ustawodawcza (Sejm, Senat) nie są organami

administracji publicznej, i już z tej przyczyny przywołany przepis nie może być prawidłową podstawą prawną dla zawieszenia postępowania. Dodatkowo przed Sejmem i Senatem nie toczy się żadne postępowanie (ani sądowe, ani administracyjne), od wyniku którego zależałby wynik rozstrzygnięcia w zawieszonych sprawach. Jest ponadto rzeczą oczywistą, że wśród prawnie przewidzianych przyczyn zawieszenia nie ma odwołania do hipotetycznego, przyszłego (a tym bardziej nawet nie rozpoczętego) procesu legislacyjnego. Tym samym dokonana na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania ocena prawidłowości czynności podjętych w sprawie prowadzi do wniosku, iż wskazane rozstrzygnięcie w postępowaniu incydentalnym było błędne. Jednakże, niewątpliwie obowiązuje ono w porządku prawnym, przez co uniemożliwia merytoryczne rozpoznanie sprawy w postępowaniu głównym, toczącym się pod sygn. akt II NSNc 101/23.

Z uwagi na to, że zasadniczo nie ma możliwości wywiedzenia zwyczajnego środka zaskarżenia (zażalenia) od orzeczenia Sądu Najwyższego wydanego w postępowaniu cywilnym, jak również respektując bezwzględnie wiążącą zasadę niezawisłości sędziowskiej, Sąd Najwyższy w składzie orzekającym stwierdza, że w obecnym stanie prawnym nie istnieje instrument, który realnie umożliwiłby rozpoznanie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN T.D., z pominięciem postanowienia Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2024 r. (I NB 6/22).

Uwzględniając skargę na przewlekłość postępowania przed Sądem Najwyższym, stosownie do treści art. 12 ust. 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, należało rozstrzygnąć wniosek o zasądzenie od Skarbu Państwa odpowiedniej sumy pieniężnej. Przyznanie jej stanowi sankcję dla państwa za wadliwe zorganizowanie wymiaru sprawiedliwości oraz rekompensatę dla skarżących za krzywdę moralną spowodowaną przewlekłością postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego z 6 stycznia 2006 r., III SPP 154/05). Wysokość przyznanej sumy pieniężnej powinna być proporcjonalna do wielkości zwłoki, jej przyczyn oraz dotkliwości dla skarżącego. Odpowiednia suma pieniężna pełni rolę swoistego zadośćuczynienia za stres i frustrację, spowodowane przewlekłością

postępowania sądowego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 9 kwietnia 2019 r., I NSP 9/19 i 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Skarżący wnioskował o przyznanie sumy pieniężnej w kwocie 20 000 zł. Sąd Najwyższy wziął pod uwagę charakter sprawy oraz wielkość zwłoki w podejmowaniu czynności przez Sąd Najwyższy, jak też dyrektywę, że zasądzenie sumy pieniężnej nie ma na celu wyrównanie szkody powstałej na skutek przewlekłości postępowania. Uwzględniono również to, że skarżący w przedstawionej argumentacji skoncentrował się na dowodzeniu zaistnienia prawnych przesłanek dla stwierdzenia przewlekłości postępowania, natomiast nie uzasadnił szczegółowo, z jakich względów domaga się zasądzenia należności w takiej wysokości, ograniczając się do samego żądania powyższej kwoty. Z tych względów w ocenie Sądu Najwyższego kwota 2000 zł rekompensuje skarżącemu zaistnienie i skutki przewlekłości postępowania za okres od 29 kwietnia 2022 r. do 25 lutego 2026 r.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, na żądanie skarżącego lub z urzędu sąd zaleca podjęcie przez sąd rozpoznający sprawę co do istoty albo przez prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze odpowiednich czynności w wyznaczonym terminie, chyba że wydanie zaleceń jest oczywiście zbędne. Skarżący zawniósł o wydanie Sądowi Najwyższemu w sprawie o sygn. akt I NB 6/22 zalecenia podjęcia w terminie zakreślonym przez Sąd odpowiednich czynności, tj. podjęcia postępowania w przedmiocie wniosku skarżącego o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego T.D., zawieszonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2025 r. (I NB 6/22), nakazując jednocześnie temu Sądowi rozstrzygnięcie wniosku, o którym mowa powyżej celem wyeliminowania zbędnej zwłoki i przystąpienia do merytorycznego rozpoznania skargi nadzwyczajnej. Sąd Najwyższy oddalił w tym zakresie wniosek skarżącego, uznając, że podjęcie postępowania incydentalnego w sprawie toczącej się pod sygn. akt I NB 6/22, nie stanowi rozpoznania sprawy, której dotyczy skarga na przewlekłość postępowania. Przede wszystkim jednak wydanie przez sąd zalecenia podjęcia w zakreślonym terminie postępowania w przedmiocie wniosku skarżącego o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności w istocie oznaczałoby, że

skarga na przewlekłość postępowania pełniłaby funkcję środka zaskarżenia, co jest niedopuszczalne.

Zasądzoną od Skarbu Państwa – Sądu Najwyższego na rzecz skarżącego kwotę 257 zł stanowi wynagrodzenie pełnomocnika skarżącego będącego adwokatem, której wysokość ustalono na podstawie § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, powiększone o kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w sentencji.

Z.G.

[r.g.]

Marek Dobrowolski

Krzysztof Wiak

Paweł Wojciechowski